

Händelseförloppet i *Macbeth*

Handlingen utspelar sig i Skottland förutom Akt 4, scen 3 som tilldrar sig i England

Text: Roland Heiel

AKT I

Scen 1: På en öppen plats

Tre häxor talar om strider som utkämpas i Skottland. De vet hur kriget ska sluta. Nu väntar de på Macbeth.

Scen 2: Kung Duncans läger nära Forres

En sårad soldat prisar Macbeths och Banquos mod i kriget. Det rapporteras om tanen av Cawdors förräderi. Kung Duncan dömer denne till döden och ger titeln till Macbeth.

Scen 3: På en hed

Macbeth och Banquo möter häxor som spår att Macbeth ska bli tan av Cawdor och kung av Skottland. Banquo ska bli far till kungar. Häxorna försvinner sedan spårlöst.

Ross och Angus meddelar Macbeth att han utnämns till tan av Cawdor pga att denne begått förräderi. Tankar om att döda kung Duncan dyker genast upp i Macbeths huvud.

Scen 4: Forres. Ett rum i kungens palats

Duncan tackar Macbeth och Banquo, utser sonen Malcolm till tronarvinge och inbjuder sig själv till Macbeths slott. Macbeth går att förbereda besöket men störs av talet om arvinge.

Scen 5: På Macbeths slott vid Inverness

Lady Macbeth läser ett brev där Macbeth skriver vad som hänt. Hon tror han är för svag för att döda kung Duncan. Hon får veta att kungen ska komma och börjar därför planera.

Macbeth pratar om Duncans besök med Lady som säger att han ska 'tas om hand'. Hon ber Macbeth dölja sina tankar eftersom man kan läsa honom som en öppen bok.

Scen 6: Utanför Macbeths slott

Duncan, hans söner Malcolm och Donalbain, samt Macduff, Banquo med flera välkomnas hjärtligt av Lady Macbeth. Duncan prisar åter Macbeth

Scen 7: I ett rum på Macbeths slott

Macbeth talar avsides om mord på Duncan men tvekar. Lady säger att han är feg och att hon hellre skulle döda sitt barn än att bryta ett löfte så som Macbeth vill göra.

Macbeth går med på att utföra mordet. Lady berättar sin plan att kasta skulden på Duncans tjänare genom att droga dem och plantera mordvapnet hos dem efter mordet.

AKT II

Scen 1: Slottsgården på Macbeths slott

Banquo och Macbeth säger att de borde tala om häxornas spådom. När Macbeth är själv tycker han sig se en dolk som leder honom till Duncans sovrum.

Scen 2: Slottsgården på Macbeths slott

Macbeth har mördat Duncan och talar uppjagad med Lady, som ber Macbeth bära tillbaka dolkarna. Han vägrar, så hon gör det själv. Det bulnar på porten och de går till sitt rum.

Scen 3: Slottsgården på Macbeths slott

En onykter och skämtsamt portvakt vaknar av bultandet. Han öppnar porten och släpper in Macduff och Lennox som kommit för att väcka Duncan tidigt.

Macduff går för att väcka Duncan och kommer upprörd tillbaka och säger att kungen mördats. Larmet går. Alla vaknar.

Macbeth säger han dödat Duncans tjänare i ilska. Lady Macbeth svimmar. Malcolm och Donalbain vädrar fara och flyr.

Scen 4: Utanför Macbeths slott

Macduff säger till Ross att Malcolm och Donalbain misstänks för mordet, och att Macbeth ska krönas till kung. Macduff far hem till Fife, då han anar oroliga tider.

AKT III

Scen 1: I Forres, det kungliga palatset

Banquo misstänker att Macbeth har mördat Duncan. Macbeth utlyser en bankett och bjuder Banquo och hans son Fleance. Han lejer mördare för att döda dem på väg till banketten.

Scen 2: I Forres, det kungliga palatset

Lady Macbeth visar oro över situationen, likaså Macbeth, som fruktar Banquo och Fleance. Han berättar för Lady Macbeth att han planerar något men säger inte vad.

Scen 3: I en park

Tre mördare väntar på Banquo och Fleance när de återvänder från en dagsritt för att delta banketten i Macbeths palats. Banquo mördas men Fleance lyckas fly.

Scen 4: En bankett i Macbeths palats

En av mördarna berättar för Macbeth att Banquo är död men att Fleance flytt. Macbeth säger till gästerna att han saknar Banquo men plösligt ser han dennes vålnad sitta vid bordet.

Ladyn lugnar den skrämde Macbeth som skyller på dålig hälsa. Vålnaden återkommer för Macbeth som blir helt förvirrad. Ladyn ber gästerna gå. Macbeth säger han fruktar Macduff.

Scen 5: På en hed

Hekate är arg på sina häxor för att de inte kontaktat henne innan de talade med Macbeth. Hon ber dem möta henne nästa dag när Macbeth kommer för att få reda på sitt öde.

Scen 6: Någonstans i Skottland

Lennox och en lord talar om de brott Macbeth har begått. De dryftar också det nuvarande läget, t ex att Macduff har anslutit sig till England i hopp om att störta Macbeth.

Efter en koppargravyr från Tales of Shakespeare 1807

AKT IV

Scen 1: I en grotta

Macbeth besöker häxorna som ger svar på hans frågor i form av uppenbarelser: 1) ett hjälmprytt huvud, 2) ett blodigt barn och 3) ett barn med krona på och med ett träd i handen.

Uppenbarelserna säger: 1) Macbeth ska se upp för Macduff, 2) ingen av kvinna född kan skada honom 3) han inte ska besegras förrän Birnams skog går mot Dunsinan.

Häxorna försvinner och Macbeth träffar Lennox som inget sett. Denne säger att Macduff flytt till England. Macbeth beslutar sig för att inta Macduffs borg och ansätta hans familj.

Scen 2: Ett rum i Macduffs borg

Ross förklarar för Lady Macduff varför hennes man flytt till England. När han gått dyker två män upp. De dödar Macduffs son och jagar hans skrikande hustru.

Scen 3: England. I kungens palats

Malcolm prövar Macduffs lojalitet mot Skottland. Macduff får reda på att Macbeth dödat hans familj och svär att hämnas. Han och Malcolm förbereder strid mot Macbeth.

PERSONER

Macbeth, Duncans fältherre, sedermera kung
Lady Macbeth, hans fru, sedermera drottning
Duncan, kung av Skottland

Malcolm
Donalbain } Duncans söner

Banquo, Duncans fältherre

Fleance, Banquos son

Macduff, skotsk hövding, tan av Fife

Lady Macduff, hans fru

En pojke, Macduffs son

Lennox

Ross

Angus

Menteith

Caithness

} skotska hövdingar

Siward, jarl av Northumberland, engelsk lord

Unge Siward, Siwards son

Seyton, officer i tjänst hos Macbeth

En engelsk läkare

En skotsk läkare

En portvakt

En gammal man

En lord (anonym, i akt 3, scen 6)

En kammarjungfru, i tjänst hos Lady Macbeth

Tre mördare

Tre häxor

Hekate, häxornas gudinna

Adelsmän, hovmän, officerare, soldater, budbärare

AKT V

Scen 1: Dunsinan. Ett rum på slottet

En läkare och en kammarfru iakttar Lady Macbeth. Hon går i sömnen, talar om sitt brott och försöker tvätta inbillat blod från sina händer. Läkaren säger att hon bör vaktas.

Scen 2: I trakten av Dunsinan

Lennox, Angus och andra skottar går mot Birnams skog för att ansluta sig till de engelska styrkorna. De berättar hur Macbeth isolerats och om hur de vill strida för att besegra honom.

Scen 3: Dunsinan. Ett rum på slottet

En övergiven Macbeth får veta hur styrkorna rycker fram. Han rustar sig för strid och säger: "Jag tänker inte frukta döden innan jag får se Birnams skog gå mot Dunsinan".

Scen 4: I trakten av Dunsinan

Skottarna kommer till Birnams skog. Malcolm säger att var och en ska hugga en gren och bära framför sig för att på så sätt dölja sitt verkliga antal. De gör sig redo för strid.

Scen 5: Dunsinane. På borggården

Macbeth är övertygad om sin styrka. Han får besked om att Ladyn är död. En budbärare säger att Birnams skog tycks gå mot Dunsinan. Macbeth hotar att döda honom om han ljuger.

Scen 6: Öppen plats utanför Dunsinane

Framme vid slottet ber Malcolm sina män kasta lövruskorna och visa vilka de är. De uppmanas att slåss till sista man. Macduff talar om "en blodig dödlig lek med svärd och spjut".

Scen 7: Öppen plats utanför Dunsinan

Macbeth säger att han står "bunden som en björn vid pälén". Han möter unge Siward, dödar honom och säger att han i alla fall var "född av kvinna". Macduff letar efter Macbeth.

Scen 8: Dunsinan. Ett rum på slottet

Macduff möter Macbeth som återigen sturskt hävdar trolldomen. Men när Macduff avslöjar att han fötts med kejsarsnitt blir Macbeth rädd, vill inte slåss men dödas av Macduff.

Scen 9: Dunsinan. På borggården

Trots att hans son dött gläds Siward åt att han "blev sårad framtill" och alltså dog i strid "som en man". Macduff visar Macbeths huvud och hyllar Malcolm som kung av Skottland.